

Forsknings- och innovationsutbyte mellan Sverige och södra Afrika inom gruv-, metall- och mineralområdet

Utlysningstext för erbjudandet

Tips: För att skapa en PDF med all information om erbjudandet klickar du Ctrl+P och väljer PDF för att spara innehållet.

1 Erbjudandet i korthet

-

Den här utlysningen riktar sig till svenska lärosäten som vill stärka sin forsknings- och innovationssamverkan med aktörer i södra Afrika. Hädanefter benämner vi södra Afrika (utanför Sydafrika) som endast södra Afrika.

Fokus ligger på material och mineraler kopplade till gruvsektorn, och projekten ska ha potential att bidra till hållbara värdekedjor för råmaterial. Syftet är att främja hållbar samhällsutveckling i regionen och stärka samarbetet mellan Sverige och partnerländerna, så att resultaten skapar nytta både nationellt och i södra Afrika.

Sökande ska på innovativa sätt utveckla kunskap och kompetens som stödjer hållbar utvinning, tillverkning, användning, återanvändning och återvinning av råmaterial. Deltagare förväntas även bidra till en svensk närvaro i regionen genom att under en period ha nyckelpersoner stationerade på ett afrikanskt lärosäte.

Projektkonsortier kan söka upp till 9 miljoner kronor för samverkansprojekt som syftar att initiera och etablera långsiktig samverkan med aktörer i södra Afrika. Vinnovas bidrag får uppgå till högst 80 procent av projektets totala stödberättigande kostnad.

Projektets löptid ska vara maximalt 3 år.

2 Vad vill vi åstadkomma med erbjudandet?

•

Med detta erbjudande stödjer Vinnova svenska forskare och lärosäten som vill utveckla långsiktig och innovationsfrämjande samverkan inom forskning och högre utbildning med lärosäten och forskningsinstitut i södra Afrika.

Syftet med denna utlysning är att bredda det svenska engagemanget i regionen och etablera nya, långsiktiga partnerskap med strategiskt viktiga gruv- och mineralnationer som idag saknar motsvarande strukturer för samverkan med Sverige. Genom att rikta stödet till länder i södra Afrika utanför Sydafrika (exempelvis Botswana, Namibia, Zambia, DRC m.fl.) vill Vinnova stimulera framväxten av nya noder för innovation och forskning, i linje med ambitionerna att diversifiera Sveriges tillgång till hållbara råmaterialkedjor.

Sydafrikanska organisationer kan delta som partner i projekten, men projektens primära nytta och insatser ska riktas till länder i regionen utanför Sydafrika.

Satsningen ska bidra till att stärka Sveriges position som kunskapsnation genom att bidra med innovations- och forskningskompetens och medverka i konkreta samarbetsprojekt med nyckelaktörer i regionen.

Södra Afrika har rika tillgångar på mineraler och metaller som är avgörande för den globala digitala och gröna omställningen. Sverige är samtidigt världsledande inom hållbar gruv- och mineralteknik. En fördjupad samverkan mellan svenska aktörer och partnerländer i regionen kan därför skapa betydande fördelar, såsom ökad

innovationsförmåga, mer hållbar resursanvändning, förbättrad arbetsmiljö och minskad påverkan på människa och miljö i hela värdekedjan.

Läs mer om FOI-utmaningar i råmaterialsektorn

[Länk: </link/18da342f31aa4658b6d2c05066adef74.aspx>]

Läs mer om förslag kring etablerandet av en svensk samverkansnod för forskning, innovation och högre utbildning på den afrikanska kontinenten (Swedish-African Research Arena: SARA) :

Förstudie

(pdf)

[Länk: https://www.stint.se/wp-content/uploads/2023/09/STINT_Svensk-samarbetsnod_web.pdf]

Genomförbarhetsstudie

(pdf)

[Länk: https://www.stint.se/wp-content/uploads/2025/03/Stint_Rapport-SARA.pdf]

Vad är de övergripande målen med utlysningen?

Denna insats syftar till att utveckla bred forsknings- och innovationssamverkan med länder i södra Afrika längs hela värdekedjan för råmaterial. Satsningen styrs av fyra övergripande mål:

- **Skapa långsiktigt och ömsesidigt kunskapsutbyte**

Målet är att etablera hållbar samverkan mellan forsknings-, innovations- och utbildningsaktörer i Sverige och länder i södra Afrika. Samverkan ska stärka kompetensen hos båda parter och bygga på ett ömsesidigt utbyte, inte envägs kommunikation.

- **Etablera en fysisk svensk närvaro i regionen**

Satsningen ska möjliggöra att svenska forskare eller experter är stationerade hos afrikanska universitet, högskolor eller forskningsinstitut. Projekt ska inkludera en betydande resebudget för att möjliggöra arbete i flera länder. Stationerade ska kunna representera Sverige i en större del av regionen och inte endast vara knutet till en geografisk punkt. Efter projektets avslut bör en plan finnas på plats för fortsatt drift, som säkerställer den strategiska närvaron oberoende av Vinnova.

- **Stärka kompetens, teknik och ramverk för hållbar gruvnäring**

Projekten ska bidra till utveckling av kompetens, infrastruktur, forskning, innovation, teknik och affärsmodeller som gör gruv- och mineralnäringen mer

hållbar. Det kan handla om områden som effektiv utvinning, återvinning, arbetsmiljö och resursanvändning och ramverk för hållbar och säker gruvdrift samt effektiv och ansvarsfull resursanvändning.

- **Utveckla innovationer som implementeras i företag och samhälle**

Satsningen ska ha potential att leda till innovationer som används i praktiken och bidrar till hållbar produktion och konsumtion av råmaterial. Ett starkt industriellt intresse och aktivt deltagande i samarbetet är avgörande för att säkerställa att innovationerna är relevanta, kan implementeras effektivt och får genomslag i både företag och samhälle.

Bidra till en hållbar systemomställning

Eftersom Vinnova har i uppdrag att främja hållbar tillväxt och systemomställning, ska ert projekt bidra till ökad jämställdhet och bidra till målen i Agenda 2030. Det betyder att för gruvnäringen relevanta frågor kopplat till exempelvis jämställdhet, miljö- och klimatsomställning ska integreras både i hur er projektgrupp är sammansatt och i det tänkta resultatet av ert projekt.

Jämställd finansiering av innovationer

[Länk: </m/jamstalld-innovation/>]

En innovativ kraft i hållbar värld

[Länk: </link/ebc9ff8b6da5418dabf538c81c25f433.aspx>]

Tillgängliggöra vetenskapliga publikationer och resultat

Den här utlysningen ska även bidra till att tillgängliggöra resultat för alla. Därför ska all vetenskaplig publicering ske med öppen tillgång. När resultat från forskning och innovation görs fritt tillgängliga kan fler bidra till att lösa samhällsutmaningar.

3 Vem riktar vi oss till?

-

Utlisningen riktar sig till svenska lärosäten som avser att samverka med lärosäten i södra Afrika inom gruv- och mineralområdet. För att söka finansiering krävs ett konkret innovationssamarbete med minst ett universitet/högskola/forskningsinstitut i södra Afrika. Samarbetsavtal ska tecknas med den afrikanska organisationen.

Minst tre projektparter ska medverka i projektet, inklusive den koordinerande parten. Minst två projektparter ska vara lärosäten varav minst ett ska ha personal stationerad i södra Afrika under projektiden.

Medverkan från företag uppmuntras, antingen som formell projektpart eller som engagerad samverkanspart genom att aktivt bidra till projektets genomförande.

4 Vad finansierar vi?

- ---
- Vinnova finansierar svenska lärosätens deltagande i projekt för innovationssamverkan. Satsningen omfattar hela värdekedjan – från utvinning till återanvändning och återvinning av material och energi. Exempel på tematiska områden som kan finansieras är:
- **Hållbar primär och sekundär produktion av råmaterial** – Innovationer inom prospektering, gruvbrytning, bearbetning, återvinning och avfallshantering.
- **Produkt- och systemutveckling** som minskar eller ersätter användningen av kritiska råmaterial i viktiga sektorer.
- **Hållbar användning och återanvändning** av komponenter och material i produkter som innehåller kritiska råmaterial.
- **Datadriven utveckling** av teknik och informationsdelning i värdekedjor.
- **Utveckling och implementering av policys** som främjar hållbar resursanvändning, mänskliga rättigheter och goda arbetsvillkor.
- **Sociala innovationer** som exempelvis stärker dialog, transparens, jämställdhet, jämlikhet och minskar lokal påverkan på miljö och hälsa.

Projekten ska bidra till en förstärkt svensk närvaro i södra Afrika. Det innebär att den sökande kan vara stationerad vid en befintlig afrikansk organisation, lärosäte eller institut i regionen. Detta innebär således ett värdskap eller institutionellt engagemang från den afrikanska sidan. En betydande resebudget bör inkluderas för att möjliggöra samverkan i flera länder i regionen, inte enbart inom ett land.

Vilka kostnader kan vi finansiera?

Vår finansiering omfattas av regler om statligt stöd. Reglerna styr vilka slags kostnader som vi kan finansiera. Dessa kallas stödberättigande kostnader.

I den här utlysningen är dessa typer av kostnader stödberättigande:

- **Lönekostnader:** Utbetalad bruttolön samt arbetsgivaravgifter och andra lönebikostnader.
- **Resekostnader:** För att kunna täcka ett större geografiskt område.
- **Övriga direkta kostnader:** Till exempel material, förrådsartiklar och resor som är nödvändiga för att genomföra projektet.
- **Indirekta kostnader (overhead):** Kostnader som inte uppkommit som en omedelbar följd av men kan relateras till projektet, till exempel ordinarie lokaler och städning. Indirekta kostnader får utgöra maximalt 30 procent av lönekostnader. Universitet, högskolor samt vissa forskningsorganisationer och statliga myndigheter har högre maxgränser beroende på typ av verksamhet.

För mer detaljerad information om vilka kostnader vi kan finansiera, se

[Anvisning till stödberättigande kostnader](#)

Vilka krav gäller för kostnader vi finansierar?

För att era kostnader ska vara stödberättigande gäller detta:

- De ska vara faktiska, skäligena och nödvändiga för aktiviteterna i projektet.
- De måste vara bokförda korrekt och på separat projektkod i bokföringen. Ni får inte täcka projektkostnader med andra offentliga bidrag eller egna medel avsedda för andra projekt.
- Ni får inte ta upp någon annans kostnader som era egna.

För mer detaljerad information om vilka krav, begränsningar och undantag som gäller, se [Anvisning till stödberättigande kostnader](#)

5 Hur stort bidrag ger vi?

- ---

Reglerna om statligt stöd styr hur stor andel av kostnaderna som vi kan finansiera. Detta bestäms individuellt för varje organisation. Vi skiljer därför på hur stort bidrag projektet kan få, och hur mycket varje projektpart kan få.

Hur stort bidrag kan projektet få?

Ett projekt kan söka maximalt 9 miljoner kronor under tre år. Vinnovas bidrag kan maximalt uppgå till 80 procent av projektets totala stödberättigande kostnader. Bidrag beviljas endast till svenska lärosäten. Minst 20 procent av kostnaderna för svenska lärosäten ska medfinansieras av lärosätena. Industriell medfinansiering välkomnas, och företag kan medverka antingen som formell projektpart eller som engagerad samarbetspart genom att aktivt bidra till projektets genomförande.

Hur stort bidrag kan en projektpart få?

Hur stort bidrag varje deltagande projektpart kan få beror främst på:

- partens storlek och verksamhet
- vilka aktiviteter som parten ska genomföra i projektet.

Stöd till icke-ekonomisk verksamhet

I den här utlysningen ger vi stöd till organisationer som inte bedriver ekonomisk verksamhet. Med det menas att organisationen inte erbjuder en tjänst eller produkt på en marknad. Hit räknas oftast universitet och högskolor, forskningsinstitut och andra organisationer.

Vi kan finansiera upp till 100 procent av en sådan organisations kostnader.

Hur avgörs om en organisation bedriver ekonomisk verksamhet?

En organisation som erbjuder någon form av tjänst eller produkt på en marknad anses bedriva ekonomisk verksamhet och kan inte beviljas den här formen av stöd. Det har ingen betydelse hur organisationen finansieras: om den är offentlig eller privat, eller om den har ett vinstsyfte. Det spelar heller ingen roll vilken rättslig form verksamheten har. Till exempel om det är ett aktiebolag, ett handelsbolag, en ekonomisk förening, en ideell förening eller en stiftelse.

Är ni osäkra på om en organisation i ert projekt bedriver ekonomisk verksamhet, kontakta utlysningsansvarig. Organisationen ansvarar dock själv för att bedöma om den bedriver ekonomisk verksamhet.

6 Vad gäller för att vi ska bedöma er ansökan?

-

För att vi ska bedöma er ansökan måste den uppfylla vissa formella krav. Är kraven inte uppfyllda, avslår vi ansökan direkt.

Krav på projektparter

- Alla projektets parter ska vara juridiska personer. Fysiska personer eller enskilda firmor kan alltså inte delta.
- Den koordinerande parten ska vara en svensk juridisk person och bedriva verksamhet i Sverige.
- Minst tre projektparter ska medverka i projektet. Detta inkluderar den koordinerande parten.
- Minst två projektparter ska vara lärosäten varav minst ett ska ha personal stationerad i södra Afrika under projekttiden. Bidrag ska sökas endast av svenska lärosäten.

Krav på projektet

- Projektet får ansöka om maximalt 9 miljoner kronor under tre år.
- Projektet måste starta tidigast 28 oktober 2026 eller senast 13 november 2026 och avslutas senast 12 november 2029.
- Projektledaren ska vara anställd hos den koordinerande parten i projektet.
- Projektet får inte påbörjas innan ansökan lämnas in.
- Kostnader för konsulttjänster får utgöra maximalt 20 procent av en projektparts budget.
- Projektparter ska ha ingått en avsiktsförklaring (Letter of Intent) med de afrikanska universitet/högskola/forskningsinstitut som samverkan ska ske med. Därutöver ska ett samarbetsavtal ha ingåtts senast vid första lägesrapporten (se särskilt villkor nedan).

Krav på ansökan

- Ansökan ska vara skriven på svenska eller engelska.
- Ansökan ska följa de anvisningar som ges i avsnitt 9.

- Ansökan ska innehålla alla efterfrågade bilagor.

7 Hur går bedömningen till?

-

De ansökningar som uppfyller våra formella krav går vidare till bedömning. I bedömningen tittar vi på hur stor potential er idé har, hur realistisk den är och vilka som ska genomföra projektet.

Vad bedömer vi?

När vi bedömer ansökningar tittar vi på tre huvudkriterier:

- Potential: Vi analyserar vilka effekter och vilket värde vi kan förvänta oss av projektet.
- Aktörer: Vi bedömer deltagarnas kompetens och förmåga att genomföra projektet och nå önskade resultat och effekter.
- Genomförbarhet: Vi bedömer hur realistisk och trovärdig projektplanen är, både för att genomföra projektet och för att uppnå önskade resultat.

Potential

- Projektförslagets potential att uppnå utlysningens mål och syfte.
- Hur nytänkande projektförslaget är i relation till existerande lösningar och pågående större satsningar inom området.
- Hur trovärdig projektförslagets analys är av problembilden och de resultat som den föreslagna lösningen förväntas åstadkomma.
- Hur sannolikt det är att projektförslaget används till ny kunskap och nya färdigheter som kan användas till uppskalning eller implementering av nya lösningar.
- Hur väl projektförslaget bidrar till ökad jämställdhet genom att integrera perspektiv kring kön och genus.
- Potential att bidra till långsiktig samhälls- och näringslivsnytta i länder i södra Afrika utanför Sydafrika.

Aktörer

- Hur väl aktörkonstellationens sammansättning, deltagande, kompetens och förmåga bidrar till projektmål och genomförande.

- Hur goda förutsättningar projektledaren och andra nyckelpersoner bedöms ha att leda och genomföra projektet.
- Den svenska aktörskonstellationens förutsättningar att etablera ett långsiktigt strategiskt samarbete i södra Afrika.
- Hur väl det ekonomiska bidraget, deltagande, makt och inflytande fördelas på ett jämställt sätt i projektteamet.
- I vilken utsträckning projektförslaget involverar industriella aktörer på ett sätt som stärker projektets relevans, innovationshöjd, genomförbarhet och förväntade effekter.

Genomförbarhet

- Hur väl projektplanen och budgeten bedöms kunna realisera en lösning i enlighet med projektförslaget.
- Hur trovärdig projektplanens riskanalys och handlingsplan för dessa risker är.
- Hur väl projektplanen visar på hur resultaten kommer att förankras och spridas till viktiga aktörer inom området.
- Hur goda förutsättningarna är för att projektets resultat tas vidare och kommer till användning efter projektets slut.

Hur bedömer vi?

När vi har fått in ansökningarna granskar vi dem. Vi sorterar bort alla ansökningar som är ofullständiga eller som inte uppfyller våra krav.

De ansökningar som är korrekta och fullständiga fördelas mellan olika bedömare och bedöms i konkurrens med varandra. Bedömarna är utsedda av oss utifrån deras expertis inom området. Varje ansökan bedöms av minst tre bedömare.

När bedömarna gått igenom ansökningarna har vi ett bedömningsmöte där bedömarna rekommenderar vilka ansökningar som ska beviljas.

8 Vad händer när vi beslutat om er ansökan?

- ---

När vi bedömt alla ansökningar, skickar vi ett beslut där vi antingen beviljar eller avslår er ansökan. Eftersom ansökningarna bedöms i konkurrens kan ni få avslag trots att ni uppfyller alla krav och kriterier.

I beslutet anger vi hur stor andel av kostnaderna vi täcker för varje organisation.

Ni kan inte överklaga vårt beslut, men ni är välkomna att ansöka till oss igen vid ett annat tillfälle.

Vad gäller om ni beviljas finansiering?

Om vi beviljar er ansökan måste ni följa våra allmänna villkor för bidrag. Villkoren innehåller bland annat detta:

- Att ni ska underteckna ett särskilt dokument där ni godkänner er medverkan och åtar er att genomföra projektet.
- Att ni ska rapportera hur det går, era kostnader och uppnådda resultat till oss regelbundet under projektiden.
- Är ni flera parter måste ni komma överens om era inbördes rättigheter och skyldigheter i projektet i ett avtal. Det kan ta tid att få ett projektavtal på plats, så sätt gärna i gång detta innan projektet startar.
- Hur resultatet ska komma till användning [samt hur vetenskaplig publicering ska ske.

våra allmänna villkor

Se [[Länk: /sok-finansiering/regler-for-finansiering/allmanna-villkor/%22%20I%20%22stod](#)]

I utlysningen gäller även följande särskilda villkor:

I tillägg till projektavtal enligt § 1.4, som ska ingås mellan de svenska projektparterna, ska samarbetsavtal ingås mellan minst ett svenskt lärosäte och minst ett afrikanskt universitet, högskola eller forskningsinstitut. Samarbetsavtalet ska tydligt beskriva parternas roller, åtaganden och formerna för samverkan under projektets genomförande. Samarbetsavtal ska ha ingåtts senast dagen då första lägesrapporten ska vara Vinnova tillhanda.

Observera att det Letter of Intent som ska bifogas ansökan inte uppfyller kraven på samarbetsavtal.

Vi kan även besluta att lägga till kompletterande särskilda villkor för enskilda projekt. De framgår i så fall av beslutet.

Kan ni behöva betala tillbaka bidrag?

Om ni fått mer pengar än vad ni har rätt till eller om ni inte följer våra villkor kan ni bli återbetalningsskyldiga.

9 Hur går det till att ansöka?

- ---

För att söka finansiering fyller ni i en ansökan i vår e-tjänst. I ansökan svarar ni på frågor om projektet, deltagande projektparter och budget.

Till ansökan bifogar ni även dessa bilagor:

- Projektbeskrivning enligt mall, max 12 sidor
- CV-bilaga enligt mall
- Letter of Intent enligt mall

Hur lång tid tar ansökan?

Tänk på att det tar tid att göra en ansökan. Att fylla i mallar kan ta flera dagar, eftersom det bygger på analyser ni ska göra.

I vår e-tjänst kan ni börja fylla i uppgifter och sedan fortsätta vid ett senare tillfälle. Ni kan också dela ut behörigheter till andra som ni vill ska bidra i ansökan. När ansökan är färdig klarmarkerar ni den.

Ni kan när som helst låsa upp ansökan och göra ändringar, ända fram till sista ansökningsdag. Om ni låser upp ansökan, måste ni sedan klarmarkera den igen för att den ska registreras när utlysningen stänger.

10 Vad händer när utlysningen stängts?

- ---

När utlysningen stänger registreras er ansökan. Då skickar vi en e-postbekräftelse till den som står för användarkontot samt till projektledaren och firmatecknaren. Om ni inte har fått en bekräftelse inom 24 timmar efter att utlysningen stängts, hör av er till oss.

När utlysningen stängt kan ni inte ändra något i ansökan. Då kan ni bara komplettera om vi ber om det.

Vem kan läsa er ansökan?

Er ansökan kommer att läsas av medarbetare på Vinnova och de bedömare som medverkar i den här utlysningen. Alla arbetar under tystnadsplikt.

Ansökningar som lämnas in till oss blir allmänna handlingar. Det innebär att vi måste lämna ut dem om de efterfrågas. Men vi sekretessbelägger vissa typer av uppgifter om det kan antas innebära ekonomisk skada för den enskilde om de lämnas ut. Det gäller uppgifter om affärs- och driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat.

Så hanterar vi allmänna handlingar och sekretess

[[Länk: /link/1be94e9f4ce84b809ec46ba335446ff1.aspx](/link/1be94e9f4ce84b809ec46ba335446ff1.aspx)]

Senast uppdaterad 23 mars 2026